Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 1ης Μαρτίου 2016*

«Αναίρεση — Περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν — Κατάλογος προσώπων και οντοτήτων έναντι των οποίων εφαρμόζεται η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων — Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 945/2012 — Νομική βάση — Κριτήριο αντλούμενο από την υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική στήριξη της Ιρανικής Κυβερνήσεως»

Στην υπόθεση C-440/14 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2014,

National Iranian Oil Company, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενη από τον J.-M. Thouvenin, avocat,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους M. Bishop και V. Piessevaux,

καθού πρωτοδίκως,

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τον A. Aresu, την D. Gauci και τον L. Gussetti, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, D. Šváby, F. Biltgen και K. Λυκούργο, προέδρους τμήματος, A. Rosas (εισηγητή), E. Juhász, J. Malenovský, M. Safjan, M. Berger και S. Rodin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Απριλίου 2015,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, ο οποίος ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η National Iranian Oil Company (στο εξής: NIOC) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Ιουλίου 2014, National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου (T-578/12, EU:T:2014:678, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση αφενός, της αποφάσεως 2012/635/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2012, για την τροποποίηση της αποφάσεως 2010/413/ΚΕΠΠΑ για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 282, σ. 58, στο εξής: επίδικη απόφαση), και, αφετέρου, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 945/2012 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2012, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 267/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 282, σ. 16, στο εξής: επίδικος κανονισμός), καθόσον οι πράξεις αυτές την αφορούν.

Ιστορικό της διαφοράς

2 Το ιστορικό της διαφοράς όπως υπομνήσθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έχει ως εξής:

«3 Στις 9 Ιουνίου 2010, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε το ψήφισμα 1929 (2010) (στο εξής: ψήφισμα 1929) με την οποία διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων που επέβαλαν τα ψηφίσματα 1737 (2006), 1747 (2007) και 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας και θεσπίστηκαν πρόσθετα περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.

4 Στις 17 Ιουνίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την αυξανόμενη ανησυχία του για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και εξέφρασε ικανοποίηση για την έκδοση του ψηφίσματος 1929. Υπενθυμίζοντας τη δήλωσή του της 11ης Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να θεσπίσει μέτρα για την εφαρμογή εκείνων που προβλέπονται στο ψήφισμα 1929, καθώς και συνοδευτικά μέτρα, με σκοπό να προωθηθεί, μέσω διαπραγματεύσεων, η διευθέτηση όλων των εκκρεμούντων ζητημάτων που αφορούν την ανάπτυξη νευραλγικών τεχνολογιών από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προς ενίσχυση του πυρηνικού και του πυραυλικού της προγράμματος. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να επικεντρώνονται στον εμπορικό τομέα, στον χρηματοοικονομικό τομέα και στον τομέα των μεταφορών του Ιράν, στους βασικούς τομείς της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και σε νέες κατονομασίες προσώπων, αφορώσες κυρίως το Σώμα της Ισλαμικής Επαναστατικής Φρουράς.

5 Στις 26 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2010/413/ΚΕΠΠΑ, για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 195, σ. 39), της οποίας το παράρτημα ΙΙ απαριθμεί τα πρόσωπα και τις οντότητες, πέραν των προσδιοριζόμενων από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή από την επιτροπή κυρώσεων η οποία συστάθηκε σύμφωνα με το ψήφισμα 1737 (2006), που παρατίθενται στο παράρτημα Ι, των οποίων δεσμεύθηκαν τα περιουσιακά στοιχεία. Στην αιτιολογική της σκέψη 22 γίνεται μνεία του ψηφίσματος 1929 και αναφέρεται ότι το ψήφισμα αυτό επισημαίνει τη δυνητική σχέση μεταξύ των εσόδων που αντλεί το Ιράν από τον ενεργειακό του τομέα και της χρηματοδοτήσεως των δραστηριοτήτων του που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

6 Στις 23 Ιανουαρίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2012/35/ΚΕΠΠΑ περί τροποποιήσεως της αποφάσεως 2010/413 (ΕΕ L 19, σ. 22). Κατά την αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως αυτής, οι περιορισμοί εισόδου και η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων θα πρέπει να εφαρμοστούν και σε άλλα πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν στήριξη στην

Ιρανική Κυβέρνηση ώστε αυτή να μπορεί να συνεχίζει πυρηνικές δραστηριότητες ικανές να συντελέσουν στη διάδοση και στην ανάπτυξη φορέων πυρηνικών όπλων, ιδίως δε σε πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν οικονομική, υλικοτεχνική ή υλική στήριξη στην εν λόγω κυβέρνηση.

7 Το άρθρο 1, παράγραφος 7, στοιχείο α′, περίπτωση ii, της αποφάσεως 2012/35 πρόσθεσε το ακόλουθο σημείο στο άρθρο 20, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2010/413, που προβλέπει τη δέσμευση των κεφαλαίων τα οποία ανήκουν στα εξής πρόσωπα και οντότητες:

"γ) άλλων προσώπων και οντοτήτων μη υπαγομένων στο παράρτημα Ι τα οποία παρέχουν στήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν και προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με αυτά, όπως κατονομάζονται στο παράρτημα ΙΙ."

8 Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 23 Μαρτίου 2012, τον κανονισμό (ΕΕ) 267/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 961/2010 (ΕΕ L 88, σ. 1). Για την εφαρμογή του άρθρου 1, παράγραφος 7, στοιχείο α′, περίπτωση ii, της αποφάσεως 2012/35, το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει τη δέσμευση των κεφαλαίων των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IX, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί ότι:

"δ) αποτελούν άλλα πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που παρέχουν στήριξη, όπως υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική, στην κυβέρνηση του Ιράν, και πρόσωπα και οντότητες που συνδέονται με αυτά."

9 Στις 15 Οκτωβρίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε την [επίδικη] απόφαση. Κατά την αιτιολογική σκέψη 16 της εν λόγω αποφάσεως, θα πρέπει να συμπεριληφθούν και άλλα πρόσωπα και οντότητες στον κατάλογο των υποκείμενων σε περιοριστικά μέτρα προσώπων και οντοτήτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ της αποφάσεως 2010/413, ιδίως οντότητες που ανήκουν στο ιρανικό κράτος και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, δεδομένου ότι αυτά αποτελούν ουσιαστική πηγή εισοδήματος για την Ιρανική Κυβέρνηση.

10 Το άρθρο 1, παράγραφος 8, στοιχείο α′, της [επίδικης] αποφάσεως τροποποίησε το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως 2010/413, που προβλέπει, ως εκ τούτου, ότι στο εξής αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων αποτελούν:

"γ) άλλα πρόσωπα και οντότητες που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι τα οποία παρέχουν στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν και οντότητες που ανήκουν ή ελέγχονται από αυτά ή πρόσωπα και οντότητες που συνδέονται με αυτά, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ."

11 Το άρθρο 2 της [επίδικης] αποφάσεως προσέθεσε το όνομα της αναιρεσείουσας στον πίνακα Ι του παραρτήματος ΙΙ της αποφάσεως 2010/413 που περιλαμβάνει τον κατάλογο με τα "Πρόσωπα και οντότητες που εμπλέκονται σε πυρηνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες βαλλιστικών πυραύλων και πρόσωπα και οντότητες που στηρίζουν την κυβέρνηση του Ιράν".

12 Κατά συνέπεια, την ίδια μέρα, το Συμβούλιο εξέδωσε τον [επίδικο] κανονισμό. Το άρθρο 1 του [επίδικου] κανονισμού προσέθεσε το όνομα της αναιρεσείουσας στον πίνακα του παραρτήματος IX του κανονισμού 267/2012 που περιλαμβάνει τον κατάλογο με τα "Πρόσωπα και οντότητες που εμπλέκονται σε πυρηνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες βαλλιστικών πυραύλων και πρόσωπα και οντότητες που στηρίζουν την κυβέρνηση του Ιράν".

13 Το όνομα της αναιρεσείουσας εγγράφηκε στους επίδικους καταλόγους βάσει της [επίδικης] αποφάσεως και του [επίδικου] κανονισμού με την ακόλουθη αιτιολογία:

"Εθνική οντότητα κρατικής διαχείρισης που παρέχει οικονομικούς πόρους στην κυβέρνηση του Ιράν. Ο Υπουργός Πετρελαίου είναι διευθυντής του διοικητικού συμβουλίου της [...] NIOC, ενώ ο αναπληρωτής Υπουργός Πετρελαίου είναι εκτελεστικός διευθυντής της [...] NIOC."»

3 Πέραν του ως άνω ιστορικού της διαφοράς, όπως αυτό εκτέθηκε από το Γενικό Δικαστήριο, πρέπει να γίνει μνεία των άρθρων 45 και 46 του κανονισμού 267/2012, τα οποία έχουν ως ακολούθως:

«Άρθρο 45

Η Επιτροπή:

α) τροποποιεί το παράρτημα ΙΙ με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνει είτε το Συμβούλιο Ασφαλείας [...] είτε η επιτροπή κυρώσεων ή με βάση τις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη·

β) τροποποιεί τα παραρτήματα ΙΙΙ, IV, V, VI, VII και Χ βάσει των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη.

Άρθρο 46

1. Όταν το Συμβούλιο Ασφαλείας ή η επιτροπή κυρώσεων καταχωρεί στον κατάλογο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα και παράσχει αιτιολογική έκθεση για την εγγραφή αυτήν, το Συμβούλιο εγγράφει αυτό το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα στο παράρτημα VIII.

2. Οσάκις το Συμβούλιο αποφασίζει να υπαγάγει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, τροποποιεί αναλόγως το Παράρτημα ΙΧ.

3. Το Συμβούλιο γνωστοποιεί την απόφασή του στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό, μαζί με τους λόγους για την προσθήκη του στον κατάλογο όπως αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, είτε άμεσα, εάν η διεύθυνσή του είναι γνωστή, είτε με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης, παρέχοντας τη δυνατότητα στο εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό να υποβάλει παρατηρήσεις.

4. Όταν υποβάλλονται παρατηρήσεις ή προσκομίζονται ουσιαστικά νέα στοιχεία, το Συμβούλιο επανεξετάζει την απόφασή του και ενημερώνει ανάλογα το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, την οντότητα ή τον οργανισμό.

5. Όταν τα Ηνωμένα Έθνη αποφασίζουν να αφαιρέσουν από τον κατάλογο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό, ή να τροποποιήσουν τα στοιχεία αναγνώρισης φυσικού ή νομικού προσώπου, οντότητας ή οργανισμού, αναφερομένου στον κατάλογο, το Συμβούλιο τροποποιεί αναλόγως το παράρτημα VIII.

6. Ο κατάλογος του Παραρτήματος ΙΧ επανεξετάζεται κατά τακτικά διαστήματα και τουλάχιστον κάθε 12 μήνες.»

4 Τα παραρτήματα ΙΙ έως VII του κανονισμού 267/2012 περιλαμβάνουν κατάλογο αγαθών, τεχνολογιών, εξοπλισμού ή μετάλλων τα οποία αφορούν οι διατάξεις του κανονισμού αυτού. Στο παράρτημα Χ του ίδιου κανονισμού επισημαίνονται οι δικτυακοί τόποι οι οποίοι περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες αναφέρονται σε διάφορες διατάξεις του ως άνω κανονισμού, καθώς και η διεύθυνση για τις κοινοποιήσεις στην Επιτροπή.

5 Το παράρτημα VIII του κανονισμού 267/2012 περιλαμβάνει τον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, ενώ το παράρτημα IX αυτού περιλαμβάνει τον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του ως άνω κανονισμού.

6 Στις 27 Δεκεμβρίου 2012, η NIOC άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση τόσο της επίδικης αποφάσεως όσο και του επίδικου κανονισμού.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

7 Προς στήριξη της προσφυγής της, η NIOC προέβαλε έξι λόγους. Ο πρώτος λόγος αντλείτο από παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, καθόσον ο επίδικος κανονισμός είχε παραλείψει, κατά τη νυν αναιρεσείουσα, να προσδιορίσει τη νομική βάση δυνάμει της οποίας εκδόθηκε. Ο δεύτερος λόγος αντλείτο από την έλλειψη δέουσας νομικής βάσεως του επίδικου κανονισμού. Ο τρίτος λόγος αντλείτο από τον παράνομο χαρακτήρα του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 267/2012, καθώς και του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της αποφάσεως 2010/413, όπως τροποποιήθηκε με την επίδικη απόφαση. Ο τέταρτος λόγος αντλείτο από πλάνη περί το δίκαιο, πλάνη περί τα πράγματα και πλάνη εκτιμήσεως. Ο πέμπτος λόγος αντλείτο από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας και της αρχής της χρηστής διοικήσεως και προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας. Ο έκτος λόγος αντλείτο από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας.

8 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε και τους έξι λόγους ακυρώσεως και, κατά συνέπεια, την προσφυγή στο σύνολό της.

Αιτήματα των διαδίκων

9 Η NIOC ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

— να κάνει δεκτά τα αιτήματα που η αναιρεσείουσα προέβαλε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της κατ' αναίρεση διαδικασίας.

10 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως αβάσιμη στο σύνολό της, και

— να καταδικάσει τη NIOC στα δικαστικά έξοδα.

11 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως, και

— να καταδικάσει τη NIOC στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

12 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η NIOC προβάλλει έξι λόγους.

Επί του πρώτου λόγου, ο οποίος αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του επίδικου κανονισμού

Επιχειρήματα των διαδίκων

13 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η NIOC προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος αντλείτο από έλλειψη αιτιολογίας του επίδικου κανονισμού, λόγω παραλείψεως μνείας της νομικής του βάσεως. Συναφώς, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά της σκέψεως 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «[κ]αθόσον το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012 αναθέτει, λοιπόν, ρητώς στο Συμβούλιο την αρμοδιότητα να εφαρμόσει το άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του ίδιου κανονισμού, η μνεία του [επίδικου] κανονισμού καθιστά σαφή τη νομική βάση δυνάμει της οποίας το Συμβούλιο δύναται να επιβάλλει περιοριστικά μέτρα έναντι προσώπου ή οντότητας, όπως αυτά που επιβλήθηκαν εις βάρος της αναιρεσείουσας».

14 Η NIOC υποστηρίζει, επικαλούμενη τη σκέψη 39 της αποφάσεως Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-370/07, EU:C:2009:590), ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ασφάλεια δικαίου επιτάσσει κάθε πράξη, η οποία σκοπεί στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων, να αντλεί τη δεσμευτική ισχύ της από διάταξη του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει ρητώς να αναφέρεται ως νομική βάση και η οποία ορίζει τη νομική μορφή που πρέπει να έχει η εν λόγω πράξη. Εντούτοις, κατά την αναιρεσείουσα, οι φράσεις «[ο]σάκις το Συμβούλιο αποφασίζει» και «τροποποιεί το παράρτημα IX» του άρθρου 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012 ουδόλως αναφέρουν τη νομική μορφή της προς έκδοση πράξεως, ενώ εξυπακούεται ότι η διάταξη αυτή δεν μπορεί να αποτελέσει τη νομική βάση της πράξεως με την οποία τροποποιείται το παράρτημα IX του κανονισμού αυτού, το οποίο περιλαμβάνει τον κατάλογο των φυσικών ή νομικών προσώπων, των οντοτήτων ή των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του ως άνω κανονισμού.

15 Το Συμβούλιο αμφισβητεί την επιχειρηματολογία της NIOC.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

16 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η NIOC προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο, καθόσον απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος αντλείτο από έλλειψη αιτιολογίας του επίδικου κανονισμού, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, δεδομένου ότι έκρινε, στη σκέψη 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μνεία του επίδικου κανονισμού καθιστά σαφή τη νομική βάση δυνάμει της οποίας αυτός εκδόθηκε, μολονότι η αναφερόμενη ως νομική βάση διάταξη δεν προσδιορίζει τη νομική μορφή της προς έκδοση πράξεως.

17 Συναφώς, πρέπει εξαρχής να υπογραμμισθεί ότι, όπως επισήμανε και το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 42 και 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο προοίμιο του επίδικου κανονισμού αναφέρεται ρητώς το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 276/2012 ως νομική βάση παρέχουσα στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να επιβάλλει περιοριστικά μέτρα, όπως εκείνα που επιβλήθηκαν εις βάρος της NIOC.

18 Όσον αφορά τη νομική μορφή της προς έκδοση πράξεως, επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται να προσδιορίζεται κατά τη μνεία της νομικής βάσεως της πράξεως αυτής. Όπως ορθώς προέβαλε το Συμβούλιο, πλείστες όσες διατάξεις των Συνθηκών, οι οποίες συνιστούν νομικές βάσεις, δεν αναφέρουν τη νομική μορφή των νομικών πράξεων που δύνανται να θεσπιστούν. Εξάλλου, το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, κατά το οποίο «[ό]ταν δεν προβλέπεται στις Συνθήκες ο τύπος της προς έκδοση πράξης, τα θεσμικά όργανα επιλέγουν τον τύπο της πράξης αυτής κατά περίπτωση, τηρώντας τις εφαρμοστέες διαδικασίες και την αρχή της αναλογικότητας», προβλέπει ρητώς την περίπτωση υπάρξεως διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ οι οποίες δεν προσδιορίζουν τη μορφή των πράξεων που δύνανται να θεσπιστούν βάσει αυτών.

19 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, δεδομένου ότι στο προοίμιο του επίδικου κανονισμού επισημαίνεται σαφώς η νομική βάση η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να θεσπίσει περιοριστικά μέτρα εις βάρος προσώπου ή οντότητας, ήτοι το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012, δεν ήταν αναγκαίο, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η NIOC, να προσδιορίζεται στη διάταξη αυτή η νομική μορφή των πράξεων που δύνανται να θεσπιστούν από το Συμβούλιο βάσει αυτής, προκειμένου η μνεία της ως άνω διατάξεως να συνιστά επαρκή αιτιολογία της νομικής βάσεως του επίδικου κανονισμού. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα.

20 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δεύτερου, τρίτου, τέταρτου και πέμπτου λόγου, οι οποίοι αντλούνται από έλλειψη νομικής βάσεως του επίδικου κανονισμού

Επιχειρήματα των διαδίκων

21 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η NIOC προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το άρθρο 215 ΣΛΕΕ θα έπρεπε να είχε αποτελέσει τη νομική βάση του επίδικου κανονισμού. Με τον τρίτο, τον τέταρτο, και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει, επικουρικώς, σε περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι είναι δυνατή η χρήση του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ για την έκδοση ατομικών περιοριστικών μέτρων, ότι οι προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη αυτή δεν επληρούντο ώστε να δύναται το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012 να συνιστά τη νομική βάση του επίδικου κανονισμού.

22 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η NIOC βάλλει κατά των σκέψεων 54 και 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 56 της αποφάσεως αυτής, κατά το οποίο το Συμβούλιο δεν υποχρεούτο, εν προκειμένω, να ακολουθήσει τη διαδικασία του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ για την επιβολή ατομικών περιοριστικών μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων, αλλά μπορούσε νομίμως να αναλάβει το ίδιο αρμοδιότητες περί εφαρμογής του άρθρου 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 276/2012, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

23 Με το πρώτο σκέλος του δευτέρου ως άνω λόγου, η NIOC, βασιζόμενη στη σκέψη 65 της αποφάσεως Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-130/10, EU:C:2012:472), κατά την οποία το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ συνιστά επαρκή νομική βάση για την επιβολή περιοριστικών μέτρων, υποστηρίζει ότι η διάταξη αυτή συνιστά τη μόνη δυνατή νομική βάση για την επιβολή ατομικών περιοριστικών μέτρων, καθόσον υποδεικνύει τη διαδικασία θεσπίσεως πράξεων που συνιστούν τέτοια μέτρα. Κατά την αναιρεσείουσα, πρόκειται για τη μόνη νομική βάση η οποία προβλέπεται στον τίτλο IV του πέμπτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα. Αντιθέτως, το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ περιλαμβάνεται, κατά την αναιρεσείουσα, στο έκτο μέρος της εν λόγω Συνθήκης, το οποίο προβλέπει γενικούς κανόνες μη δυνάμενους να παρεκκλίνουν από τους ειδικούς κανόνες του τίτλου IV του ως άνω πέμπτου μέρους.

24 Με το δεύτερο σκέλος του ως άνω λόγου, η NIOC, βασιζόμενη στη σκέψη 48 της αποφάσεως Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-130/10, EU:C:2012:472), κατά την οποία οι διαδικασίες των άρθρων 75 ΣΛΕΕ και 215 ΣΛΕΕ είναι ασύμβατες, προβάλλει ότι το ίδιο ισχύει και για τις διαδικασίες των άρθρων 215 ΣΛΕΕ και 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Ειδικώς η τελευταία αυτή διάταξη δεν προσδιορίζει τη διαδικασία εκδόσεως των πράξεων, ενώ εξυπακούεται ότι δεν μπορεί να υποκαταστήσει το άρθρο 215 ΣΛΕΕ. Εν πάση περιπτώσει, εάν κρινόταν ότι οι δύο αυτές διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ είναι εναλλάξιμες, θα προέκυπταν δύο διαφορετικά συστήματα επιβολής περιοριστικών μέτρων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ανισότητα μεταξύ των προσώπων τα οποία καταλαμβάνονται από τα μέτρα αυτά, κατά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

25 Με το τρίτο σκέλος του δευτέρου λόγου, η NIOC προβάλλει, πρώτον, ότι το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, καθόσον προβλέπει εξαίρεση από την αρχή της αρμοδιότητας των κρατών μελών που κατοχυρώνεται στο άρθρο 291, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, πρέπει να ερμηνεύεται στενώς. Κατά το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, οι οικείες πράξεις της Ένωσης πρέπει να είναι αναγκαίες για τη δημιουργία ενιαίων προϋποθέσεων εκτελέσεως των νομικά δεσμευτικών πράξεων, στοιχείο που δεν συντρέχει εν προκειμένω, δεδομένου ότι το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ καθιστά, κατά την αναιρεσείουσα, δυνατή τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων. Δεύτερον, η NIOC βάλλει κατά της κρίσεως του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία η διαδικασία του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ μπορεί να αποδειχθεί απρόσφορη όσον αφορά τη λήψη απλών εκτελεστικών μέτρων, ενώ το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ απηχεί, κατ' αυτήν, τη βούληση των συντακτών της Συνθήκης ΛΕΕ να θεσπίσουν αποτελεσματικότερη διαδικασία εκτελέσεως, προσαρμοσμένη στο είδος του προς εκτέλεση μέτρου και στην ικανότητα δράσεως κάθε θεσμικού οργάνου. Κατά τη NIOC, οι σχετικές υποκειμενικές εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου δεν δύνανται να δικαιολογήσουν τη χρήση του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

26 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η NIOC βάλλει κατά των σκέψεων 74 έως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου, κατά το οποίο το Συμβούλιο δικαιολόγησε δεόντως την προσφυγή σε αυτήν την έκτακτη διαδικασία.

27 Με το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου, η NIOC υπενθυμίζει τις δύο περιπτώσεις του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατά τις οποίες «[ό]ταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 24 και 26 της Συνθήκης [ΕΕ], στο Συμβούλιο». Στην προκειμένη περίπτωση, κατά την αναιρεσείουσα, δεν υποστηρίζεται ότι ο κανονισμός 267/2012 άπτεται των άρθρων 24 ΣΕΕ και 26 ΣΕΕ και, κατά τα λοιπά, η απόφαση 2012/35 εκδόθηκε βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ. Η NIOC αναφέρεται στο δεύτερο ως άνω ενδεχόμενο, και στην ανάγκη να δικαιολογείται δεόντως η ύπαρξη ειδικής περιπτώσεως. Συναφώς, αμφισβητεί ότι μπορούσε να εφαρμοστεί η νομολογία περί αιτιολογήσεως των πράξεων, την οποία υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 74 έως 76 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Εκτιμά ότι εσφαλμένα το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν «δεόντως αιτιολογημένος» ο λόγος προσφυγής στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ο οποίος χαρακτηρίστηκε, στη μεν σκέψη 77 της ανωτέρω αποφάσεως, ως μη ρητώς αναφερόμενος, στη σκέψη 80 της ίδιας αποφάσεως ως εκπεφρασμένος κατά τρόπο «συνοπτικό αλλά εύληπτο», στη δε σκέψη 82 της ίδιας αποφάσεως ως «αρκούντως εύληπτος».

28 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά των σκέψεων 78 και 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η αιτιολογική σκέψη 28 του κανονισμού 267/2012 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, αυτού έχουν την έννοια ότι δικαιολογούν την υπαγωγή των περιοριστικών μέτρων στην εκτελεστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Κατά την αναιρεσείουσα, οι διατάξεις αυτές ουδόλως παρέχουν τέτοιου είδους δικαιολόγηση.

29 Με τον τέταρτο λόγο, η NIOC υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε, στη σκέψη 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012 αναθέτει στο Συμβούλιο την αρμοδιότητα εκτελέσεως των διατάξεων του άρθρου 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού αυτού, στοιχείο που, κατά το Γενικό Δικαστήριο, επαρκεί ώστε να εκπληρώνεται η υποχρέωση αιτιολογήσεως, όσον αφορά τη μνεία της νομικής βάσεως της διατάξεως αυτής, ήτοι του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012 δεν περιλαμβάνει καμία αναφορά στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ούτε μνεία του όρου «εκτέλεση». Κατά συνέπεια, η εν λόγω διάταξη του ως άνω κανονισμού παραπέμπει σε απόφαση του Συμβουλίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

30 Με τον πέμπτο λόγο, η NIOC υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στη σκέψη 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διότι εκτίμησε ότι το Συμβούλιο δεν παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως, καθόσον παρέλειψε να μνημονεύσει το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ στο προοίμιο του κανονισμού 267/2012.

31 Το Συμβούλιο αμφισβητεί την επιχειρηματολογία της NIOC.

32 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 215 ΣΛΕΕ συνιστά τη δέουσα νομική βάση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

33 Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, «[ε]φόσον προβλέπεται από απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων». Το άρθρο 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προβλέπει διαδικασία κατά την οποία το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από κοινή πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και της Επιτροπής, και ενημερώνει σχετικώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

34 Όπως επισήμανε και το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από το γράμμα του άρθρου 215 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν αντιτίθεται στην ανάθεση με κανονισμό εκδοθέντα βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή ή στο Συμβούλιο υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, στην περίπτωση που απαιτείται η θέσπιση ενιαίων προϋποθέσεων εκτελέσεως ορισμένων περιοριστικών μέτρων που προβλέπει ο κανονισμός αυτός. Ειδικότερα, δεν συνάγεται από το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ότι τα ατομικά περιοριστικά μέτρα που επιβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ομάδες ή μη κρατικές οντότητες πρέπει οπωσδήποτε να θεσπίζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και ότι δεν μπορούν να θεσπιστούν βάσει του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

35 Εξάλλου, καμία διάταξη της Συνθήκης ΛΕΕ δεν προβλέπει ότι το έκτο μέρος αυτής, το οποίο περιλαμβάνει τις θεσμικές και δημοσιονομικές διατάξεις, δεν δύναται να εφαρμοστεί επί περιοριστικών μέτρων. Κατά συνέπεια, η χρήση του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατά το οποίο «[ό]ταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 24 και 26 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο», δεν αποκλειόταν, καθόσον επληρούντο οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής.

36 Όσον αφορά την ως άνω διάταξη, πρέπει να προστεθεί ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η έννοια της «εκτελέσεως» κατά το άρθρο αυτό περιέχει τόσο την κατάρτιση εκτελεστικών κανόνων όσο και την εφαρμογή των κανόνων στις κατ' ιδίαν περιπτώσεις μέσω πράξεων ατομικού περιεχομένου (απόφαση Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 16/88, EU:C:1989:397, σκέψη 11).

37 Κατόπιν των προεκτεθέντων, επισημαίνεται ότι, στην προκειμένη περίπτωση, ο κανονισμός 267/2012, του οποίου το άρθρο 46, παράγραφος 2, λειτούργησε ως έρεισμα της εκδόσεως του επίδικου κανονισμού, εκδόθηκε ώστε να διασφαλίσει την αναγκαία υλοποίηση, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, της αποφάσεως 2012/35 για την τροποποίηση της αποφάσεως 2010/413 για περιοριστικά μέτρα κατά των προσώπων ή των οντοτήτων που αναφέρονται στα παραρτήματα I και II της ως άνω αποφάσεως.

38 Ο κανονισμός 267/2012, ο οποίος συνιστά νομικά δεσμευτική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, θέτει τα γενικά κριτήρια τα οποία πρέπει να διέπουν την εγγραφή προσώπων ή οντοτήτων σε κάποιον από τους καταλόγους των παραρτημάτων VIII και IX του ως άνω κανονισμού,

οι οποίοι περιλαμβάνουν τα πρόσωπα ή τις οντότητες στα οποία πρέπει να επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα, λαμβανομένων υπόψη των τροποποιήσεων που επέφερε η απόφαση 2012/35 στα γενικά κριτήρια που είχε θέσει η απόφαση 2010/413, και οι οποίες συνίστανται, ιδίως, στην προσθήκη του κριτηρίου περί παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση.

39 Στο πλαίσιο αυτό, λόγω της εγγραφής της NIOC, βάσει της επίδικης αποφάσεως, στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ της αποφάσεως 2010/413, ο επίδικος κανονισμός προέβη, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, στην εγγραφή της οικείας οντότητας στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IX του κανονισμού 267/2012, με τη διευκρίνιση ότι, όπως ορθώς επισήμανε και το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 132 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς ως προς αυτό να αμφισβητηθεί από τη NIOC στην αίτησή της αναιρέσεως, η τελευταία αυτή εγγραφή μπορούσε ήδη να βασιστεί στο προαναφερθέν κριτήριο περί παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση, ανεξαρτήτως της μεταγενέστερης τροποποιήσεως των γενικών κριτηρίων εγγραφής που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 267/2012 κατόπιν της τροποποιήσεως που επέφερε η επίδικη απόφαση στα γενικά κριτήρια που προβλέπονταν στην απόφαση 2010/413.

40 Ως εκ τούτου, με τον επίδικο κανονισμό έγινε, όσον αφορά τη NIOC, εξατομικευμένη εφαρμογή του γενικού κριτηρίου εγγραφής περί παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση, επιδίωξη του δε ήταν να εξασφαλίσει, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, ότι η υπαγωγή της NIOC στα περιοριστικά μέτρα που υπαγόρευε η κατάσταση στο Ιράν θα εκτελείτο καθ' ομοιόμορφο τρόπο στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

41 Επομένως, ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η χρήση εκτελεστικής αρμοδιότητας βασιζόμενης στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ήταν δυνατή εν προκειμένω.

42 Κατά συνέπεια, το πρώτο και το τρίτο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμα.

43 Όσον αφορά τα λοιπά επιχειρήματα της NIOC, τα οποία αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου, διαπιστώνεται, αφενός, ότι η σκέψη 48 της αποφάσεως Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-130/10, EU:C:2012:472) δεν είναι κρίσιμη στην προκειμένη περίπτωση, καθόσον η απόφαση αυτή αφορά το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 75 ΣΛΕΕ και 215 ΣΛΕΕ αντιστοίχως και όχι, όπως εν προκειμένω, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 215 ΣΛΕΕ και 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

44 Αφετέρου, όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως η οποία απορρέει από τα διαφορετικά συστήματα επιβολής περιοριστικών μέτρων αναλόγως του εάν ένα πρόσωπο προσδιορίζεται από διάταξη βασιζόμενη στο άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ή από την έκδοση εκτελεστικού κανονισμού, βασιζόμενου στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, επισημαίνεται ότι κάθε εγγραφή σε κατάλογο προσώπων ή οντοτήτων έναντι των οποίων επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα, είτε βασίζεται στο άρθρο 215 ΣΛΕΕ είτε στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες στις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα του οικείου προσώπου ή της οικείας οντότητας (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 358, καθώς και Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 132), ανοίγει για τον εν λόγω πρόσωπο ή την οντότητα, καθόσον ως προς αυτόν συνιστά ατομική απόφαση, την οδό της προσφυγής ενώπιον του δικαστή της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση Gbagbo κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-478/11 P έως C-482/11 P, EU:C:2013:258, σκέψη 57), προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εξακριβωθεί η συμβατότητα της ατομικής αυτής αποφάσεως προς τα γενικά κριτήρια εγγραφής που ορίζονται στη βασική πράξη.

45 Όσον αφορά την υφιστάμενη διαφορά μεταξύ της διαδικασίας του άρθρου 215 ΣΛΕΕ και εκείνης του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αυτή απηχεί τη βούληση δημιουργίας διακρίσεως, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, μεταξύ της βασικής πράξεως και εκτελεστικής πράξεως στον τομέα των

περιοριστικών μέτρων. Σε αυτό το πλαίσιο, η απαίτηση του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ περί κοινής προτάσεως του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και της Επιτροπής συνιστά εγγενή προϋπόθεση της διαδικασίας που προβλέπει η διάταξη αυτή, και όχι διαδικαστική εγγύηση η οποία θα έπρεπε να αναγνωρισθεί εν γένει σε κάθε πρόσωπο ή οντότητα που εγγράφεται σε κατάλογο περιοριστικών μέτρων, όποια κι αν είναι η βάση της εγγραφής αυτής. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι, στο πλαίσιο ασκήσεως εκτελεστικής αρμοδιότητας βασιζόμενης στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η επιβολή περιοριστικών μέτρων δεν προϋποθέτει, εν αντιθέσει προς όσα ισχύουν στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, την υποβολή σχετικής κοινής προτάσεως δεν μπορεί να εκληφθεί ως παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά το ζήτημα της εγγραφής σε τέτοιο κατάλογο.

46 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο. Συνεπώς, ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

47 Προκειμένου να δοθεί απάντηση επί του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου λόγου, πρέπει να κριθεί εάν η έκδοση του επίδικου κανονισμού εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες περιπτώσεων για τις οποίες το Συμβούλιο μπορεί να κρατήσει την αρμοδιότητα εκτελέσεως νομικά δεσμευτικής πράξεως, σύμφωνα με το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

48 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Συμβούλιο, προκειμένου να δικαιολογήσει την εκτελεστική αρμοδιότητα που κράτησε βάσει του άρθρου 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012, επικαλέστηκε αποκλειστικώς το γεγονός ότι εν προκειμένω επρόκειτο για «ειδική περίπτωση δεόντως δικαιολογημένη». Ουδόλως επικαλέστηκε την ύπαρξη περιπτώσεως προβλεπόμενης στα άρθρα 24 ΣΕΕ και 26 ΣΕΕ.

49 Όσον αφορά την περίπτωση του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ήτοι την εκτελεστική αρμοδιότητα που το Συμβούλιο μπορεί να κρατήσει «σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως δικαιολογημένες», υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 145, τρίτη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΟΚ, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, έχει την έννοια ότι το Συμβούλιο υποχρεούται να αιτιολογεί την απόφασή του να κρατήσει την άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων (απόφαση Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 16/88, EU:C:1989:397, σκέψη 10).

50 Το άρθρο 202, τρίτη περίπτωση, ΕΚ, πρώην άρθρο 145, τρίτη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΚ, ερμηνεύθηκε επίσης στο πλαίσιο των αποφάσεων Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-257/01, EU:C:2005:25, σκέψη 51), και Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψη 47), στις οποίες το Δικαστήριο έκρινε ότι το Συμβούλιο υποχρεούται να αιτιολογεί δεόντως, αναλόγως της φύσεως και του περιεχομένου της βασικής πράξεως που θεσπίζει ή τροποποιεί, εξαίρεση από τον κανόνα ότι, στο σύστημα της ως άνω Συνθήκης, όταν πρέπει να ληφθούν, στο επίπεδο της Ένωσης, μέτρα εκτελέσεως μιας βασικής πράξεως, η αρμοδιότητα αυτή ανήκει κατά κανόνα στην Επιτροπή.

51 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, με το άρθρο 45 του κανονισμού 267/2012, το Συμβούλιο ανέθεσε ευρείες εξουσίες στην Επιτροπή, ιδίως σχετικά με την τροποποίηση των παραρτημάτων II έως VII του εν λόγω κανονισμού, τα οποία περιλαμβάνουν τους καταλόγους αγαθών, τεχνολογιών, εξοπλισμού ή μετάλλων που αφορούν οι διατάξεις του. Αντιθέτως, με το άρθρο 46 του κανονισμού 267/2012, το Συμβούλιο κράτησε την αρμοδιότητα τροποποιήσεως των παραρτημάτων VIII και IX του εν λόγω κανονισμού, ήτοι των καταλόγων φυσικών ή νομικών προσώπων, των οντοτήτων ή των οργανισμών που έχουν εγγραφεί, όσον μεν αφορά το παράρτημα VIII του ως άνω κανονισμού, λόγω σχετικής αποφάσεως του Συμβουλίου Ασφαλείας, όσον δε αφορά το παράρτημα IX, λόγω περιοριστικού μέτρου που επιβλήθηκε αυτοτελώς από την Ένωση.

52 Από τη σύγκριση των ως άνω μέτρων προκύπτει ότι το Συμβούλιο κράτησε την αρμοδιότητα επιβολής των πιο ακανθωδών εξ αυτών, ήτοι την ενσωμάτωση, στον εκδιδόμενο βάσει της Συνθήκης ΛΕΕ κανονισμό, αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας και την εφαρμογή των μέτρων του άρθρου 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 267/2012, καθόσον έχουν ιδιαιτέρως σημαντικές επιπτώσεις στα οικεία φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους οργανισμούς.

53 Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε ήδη στη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως, παρά τον σκοπό τους, ήτοι την άσκηση πιέσεως στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προκειμένου αυτή να θέσει τέρμα στις πυρηνικές δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων και αναπτύξεως συστημάτων εκτοξεύσεως πυρηνικών όπλων, οι εγγραφές αυτές, οι οποίες επάγονται τη δέσμευση κεφαλαίων προσώπων ή οντοτήτων, έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις ελευθερίες και στα δικαιώματά τους συνδεόμενο, για τα μεν φυσικά πρόσωπα, προς τη σημαντική αναστάτωση της προσωπικής και επαγγελματικής τους ζωής συνεπεία των περιορισμών στη χρήση του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας, για τις δε οντότητες, προς τη διατάραξη των δραστηριοτήτων τους, κατεξοχήν δε των οικονομικών (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 358, καθώς και Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 132).

54 Η επίμαχη ανάθεση της εκτελεστικής αρμοδιότητας στο Συμβούλιο μπορεί επίσης να δικαιολογηθεί λόγω του ότι είναι πράγματι το εν λόγω θεσμικό όργανο εκείνο το οποίο εκδίδει τις αποφάσεις στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, βάσει των οποίων εγγράφονται φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμοί στον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων στα οποία επιβάλλεται δέσμευση κεφαλαίων. Ωστόσο, τέτοιου είδους αποφάσεις μπορούν να εκτελεστούν εντός της Ένωσης, ιδίως από τους οικονομικούς οργανισμούς αυτής, μόνον εάν ακολουθήσει η έκδοση κανονισμού στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ.

55 Εξάλλου, εάν οι λόγοι εγγραφής προσώπου τροποποιηθούν στην απόφαση η οποία λαμβάνεται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, κατόπιν συνεκτιμήσεως των παρατηρήσεων του προσώπου αυτού και των αποδεικτικών στοιχείων που αυτός ενδεχομένως προσκόμισε στο Συμβούλιο, πρέπει επίσης να γίνει τροποποίηση του κανονισμού ο οποίος εκδόθηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, ελλείψει της οποίας η διατήρηση, κατά την επανεξέταση της εγγραφής, της μη διορθωμένης αιτιολογίας μπορεί να δικαιολογεί την αμφισβήτηση του νομίμου χαρακτήρα του κανονισμού αυτού.

56 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε, στη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο μπορούσε νομίμως να κρατήσει την εκτελεστική αρμοδιότητα του άρθρου 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 267/2012, προκειμένου να διασφαλίσει τη συνεκτικότητα των διαδικασιών επιβολής μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων, καθώς και των συμπερασμάτων της αρμόδιας αρχής στο πλαίσιο της αποφάσεως 2010/413 και του κανονισμού 267/2012 αντιστοίχως, τόσο κατά την αρχική εγγραφή του ονόματος προσώπου ή οντότητας στους επίμαχους καταλόγους όσο και κατά την επανεξέταση από το αρμόδιο θεσμικό όργανο της εγγραφής αυτής, ιδίως υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων και των αποδεικτικών στοιχείων που ενδεχομένως προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος.

57 Ο συντονισμός της εκδόσεως αποφάσεων οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και της θεσπίσεως των λαμβανομένων βάσει της Συνθήκης ΛΕΕ μέτρων είναι κατά μείζονα λόγο αναγκαίος, δεδομένου ότι η επιβολή περιοριστικών μέτρων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός συντόμου χρόνου, είτε πρόκειται για συμμόρφωση προς απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας είτε για να διασφαλισθεί το ταχύτερο δυνατόν η επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος από τις νέες, αυτοτελείς εγγραφές, οι οποίες αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η απόφαση η οποία λαμβάνεται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και ο επίδικος εκτελεστικός κανονισμός στον οποίον κατονομάζεται η NIOC εκδόθηκαν την ίδια ημέρα, κατά την πάγια πρακτική του Συμβουλίου.

58 Η ανάγκη συνεκτικότητας, συντονισμού και ταχύτητας κατά την έκδοση των απαιτούμενων πράξεων δικαιολογούν το να εκλαμβάνονται ως ειδικές περιπτώσεις, κατά την έννοια του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, οι πράξεις περί εγγραφής οι οποίες εκδίδονται βάσει της Συνθήκης ΛΕΕ ταυτοχρόνως προς τις πράξεις εγγραφής οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Για τον λόγο αυτό, όπως επισήμανε και το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Δικαστήριο έχει απορρίψει, στην απόφαση Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft (C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 109), λόγο αντλούμενο από αναρμοδιότητα του Συμβουλίου προς λήψη μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων της Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co. (Τεχεράνη), όπως αυτά που επιβλήθηκαν με την απόφαση 2010/413 βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ, με εκτελεστικό κανονισμό βασιζόμενο στο άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, επισημαίνοντας, κατ' ουσίαν, ότι η εν λόγω διάταξη της Συνθήκης ΛΕΕ παρείχε στο Συμβούλιο την αρμοδιότητα να λάβει τα επίδικα μέτρα.

59 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον κατέληξε στο συμπέρασμα, στη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο ευλόγως έκρινε ότι τα επίμαχα μέτρα περί δεσμεύσεως κεφαλαίων ήταν ειδικού χαρακτήρος, οπότε το ίδιο εδικαιούτο να κρατήσει την εκτελεστική αρμοδιότητα του άρθρου 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012.

60 Όσον αφορά την προϋπόθεση σχετικά με τη δικαιολόγηση της αναθέσεως της εκτελεστικής αρμοδιότητας στο Συμβούλιο, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον αναφέρθηκε, στις σκέψεις 74 έως 76 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στη νομολογία σχετικά με την προβλεπόμενη στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ υποχρέωση αιτιολογήσεως. Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το Συμβούλιο υποχρεούται να δικαιολογεί δεόντως, αναλόγως της φύσεως και του περιεχομένου της προς υλοποίηση ή τροποποίηση βασικής πράξεως, εξαίρεση στον κανόνα κατά τον οποίον στην Επιτροπή απόκειται, κατά κανόνα, η άσκηση της εκτελεστικής αρμοδιότητας (αποφάσεις Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψη 47, καθώς και Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψη 53).

61 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι οι αποφάσεις και οι κανονισμοί σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν συνιστούν διαδοχή πράξεων οι οποίες τροποποιούνται και αντικαθίστανται συχνά, προκειμένου να βελτιώνεται η σαφήνεια και η διατύπωσή τους. Εντούτοις, ορισμένες διατάξεις είναι παρόμοιες στο σύνολο των αποφάσεων αυτών και των κανονισμών.

62 Όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 83 και εξής των προτάσεών του, η ανάθεση της εκτελεστικής αρμοδιότητας στο Συμβούλιο προβλεπόταν ήδη στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 103, σ. 1), και στο άρθρο 36, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 961/2010 του Συμβουλίου, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 (ΕΕ L 281, σ. 1). Δικαιολογητική βάση των δύο αυτών διατάξεων ήταν η αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 423/2007 και η αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 961/2010. Στην τελευταία αυτή αιτιολογική σκέψη αναφέρεται ότι, «[δ]εδομένης της ειδικής απειλής που συνιστά το Ιράν για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, όπως καταδεικνύει η αυξανόμενη ανησυχία για το πυρηνικό του πρόγραμμα, που επισημάνθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 17ης Ιουνίου 2010, και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα με τη διαδικασία τροποποίησης και επανεξέτασης των παραρτημάτων Ι και ΙΙ της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ, το δικαίωμα τροποποίησης του καταλόγου των παραρτημάτων VII και VIII του παρόντος κανονισμού πρέπει να ασκείται από το Συμβούλιο».

63 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η ανάθεση της εκτελεστικής αρμοδιότητας στο Συμβούλιο ήταν δικαιολογημένη, στους προγενέστερους του κανονισμού 267/2012 κανονισμούς, λόγω της απαιτούμενης συνεκτικότητας μεταξύ των εγγραφών ονομάτων στον κατάλογο, οι οποίες αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και εκείνων που αποφασίστηκαν βάσει της Συνθήκης ΛΕΕ.

64 Εν προκειμένω, και λαμβανομένης υπόψη της ρήτρας αναθέσεως της εκτελεστικής αρμοδιότητας στο Συμβούλιο και της δικαιολογήσεώς της στους προγενέστερους του κανονισμού 267/2012 κανονισμούς, η ύπαρξη της εν λόγω αρμοδιότητας του Συμβουλίου, μπορούσε να είναι γνωστή ως στοιχείο του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η επίμαχη πράξη και να θεωρηθεί ως δεόντως δικαιολογημένη κατά την έννοια του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

65 Δεδομένου ότι η δικαιολόγηση αυτή επιβεβαιώνει την αιτιολογία του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 78 και 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι και το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

66 Όσον αφορά την έλλειψη μνείας του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ προκειμένου να δικαιολογηθεί η ανάθεση αρμοδιότητας του άρθρου 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012, υπενθυμίζεται ότι η παράλειψη μνείας συγκεκριμένης διατάξεως της Συνθήκης ΛΕΕ δεν δύναται να συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια, όταν η νομική βάση μιας πράξεως μπορεί να καθορισθεί βάσει άλλων στοιχείων της πράξεως αυτής (απόφαση Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψη 56). Ωστόσο, όπως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 85 και 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καίτοι το άρθρο 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ δεν αναφέρεται ως νομική βάση της αναθέσεως εκτελεστικής αρμοδιότητας του άρθρου 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 267/2012, από τις διατάξεις του κανονισμού αυτού συνάγεται ότι το Συμβούλιο κράτησε την ως άνω αρμοδιότητα τηρώντας τις προϋποθέσεις του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Επομένως, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμοι.

67 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι ο δεύτερος, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν.

Επί του έκτου λόγου, ο οποίος αντλείται από τον παράνομο χαρακτήρα του νομικού κριτηρίου περί παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση

Επιχειρήματα των διαδίκων

68 Με τον έκτο λόγο, η NIOC βάλλει κατά των σκέψεων 109 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Με τις σκέψεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση περί παράνομου χαρακτήρα του νομικού κριτηρίου περί παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση που θέτει το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, της αποφάσεως 2010/413, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2012/635, καθώς και το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 267/2012 (στο εξής: επίδικο κριτήριο), στο οποίο βασίζεται η εγγραφή της NIOC στους επίμαχους καταλόγους. Η NIOC υποστήριζε ότι το κριτήριο αυτό, καθόσον αφορά «άλλα πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που παρέχουν στήριξη, όπως υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική ενίσχυση, στην κυβέρνηση του Ιράν, και οντότητες που ανήκουν ή ελέγχονται από αυτά, ή πρόσωπα και οντότητες που συνδέονται με αυτά», αντίκειται προς τις αρχές της ελευθερίας και του κράτους δικαίου, οι οποίες είναι κατοχυρωμένες στο άρθρο 2 ΣΕΕ, και προς τις οποίες πρέπει να συνάδουν οι αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, βάσει των άρθρων 21 ΣΕΕ και 23 ΣΕΕ. Κατά την αναιρεσείουσα, το επίδικο κριτήριο απονέμει στο Συμβούλιο υπέρμετρη και απεριόριστη εξουσία, στο πλαίσιο της οποίας δύναται να επιβάλλει κυρώσεις εις βάρος προσώπων ή οντοτήτων που παρέχουν στήριξη, ιδίως οικονομική, στην Ιρανική Κυβέρνηση, χωρίς όμως να εμπλέκονται στο επίμαχο πυρηνικό πρόγραμμα. Έτσι, μεταξύ αυτών μπορεί να συγκαταλέγεται ένας Ιρανός φορολογούμενος ή αξιωματούχος, ή ακόμα κι ένας δικηγόρος εγγεγραμμένος σε επαγγελματικό σύλλογο κράτους μέλους της Ένωσης, ο οποίος είναι συνήγορος υπερασπίσεως ορισμένων ιρανικών κρατικών οντοτήτων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

69 Ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει τρία σκέλη.

70 Με το πρώτο σκέλος του ως άνω λόγου, η NIOC προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον έκρινε, στη σκέψη 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εξουσία εκτιμήσεως που απονέμει στο Συμβούλιο το επίδικο κριτήριο δεν είναι ούτε αυθαίρετη ούτε απεριόριστη και, στη σκέψη 123 της εν λόγω αποφάσεως, ότι «το επίδικο κριτήριο περιορίζει την εξουσία εκτιμήσεως του Συμβουλίου, καθόσον καθιερώνει αντικειμενικές προϋποθέσεις, και εγγυάται τον απαιτούμενο από το δίκαιο της Ένωσης βαθμό προβλεψιμότητας».

71 Η NIOC υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα το επίδικο κριτήριο, καθόσον έκρινε, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «το κριτήριο αυτό δεν αφορά κάθε μορφή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν, αλλά μόνον τις μορφές στηρίξεως οι οποίες, λόγω της ποσοτικής ή της ποιοτικής σημασίας τους, συμβάλλουν στη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ιράν που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων». Κατά την αναιρεσείουσα, η φράση περί «ποσοτικής ή ποιοτικής σημασίας» δεν περιλαμβάνεται στον κανονισμό 267/2012 και συνιστά «επανασυγγραφή» του από το Γενικό Δικαστήριο, πριν αυτό καταλήξει ότι το ως άνω κριτήριο συνάδει προς τις απαιτήσεις περί προβλεψιμότητας, σαφήνειας και ελλείψεως αμφισημίας.

72 Η NIOC υποστηρίζει επίσης ότι, στις σκέψεις 118 και 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο «αποσιώπησε» τον όρο «ιδίως», καίτοι αυτός επάγεται σαφώς ότι ο κατάλογος των τύπων στηρίξεως που αναφέρονται στο κείμενο, ήτοι η οικονομική, υλικοτεχνική ή υλική στήριξη, έχει αμιγώς ενδεικτικό χαρακτήρα.

73 Η NIOC καταλήγει ότι η ερμηνεία του επίδικου κριτηρίου στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο είναι εσφαλμένη και ότι το εν λόγω κριτήριο δεν πληροί τις προϋποθέσεις της προβλεψιμότητας, της επαρκούς σαφήνειας και της ακρίβειας που απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης, δεδομένου ότι δεν καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό των προσώπων εις βάρος των οποίων δύναται να επιβληθεί περιοριστικό μέτρο.

74 Με το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η NIOC υποστηρίζει ότι, «επανασυγγράφοντας» το επίδικο κριτήριο, το Γενικό Δικαστήριο έθιξε τα δικαιώματα άμυνας της αναιρεσείουσας, καθόσον δεν κατέστη δυνατόν για αυτήν να αμφισβητήσει το περιοριστικό μέτρο που της επιβλήθηκε ως μη σύμφωνο προς το ως άνω κριτήριο όπως αυτό «επανασυγγράφηκε», στοιχείο άγνωστο τόσο στην ίδια όσο και στο Συμβούλιο.

75 Με το τρίτο σκέλος αυτού του λόγου, η NIOC υποστηρίζει ότι οι σκέψεις 119 και 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αντιφάσκουν. Στη σκέψη 119, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι το επίδικο κριτήριο αφορά «τις μορφές στηρίξεως οι οποίες, λόγω της ποσοτικής ή της ποιοτικής σημασίας τους, συμβάλλουν στη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ιράν που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων», ενώ στη σκέψη 140, το κριτήριο αυτό αφορά «κάθε στήριξη η οποία, καίτοι δεν έχει κανένα άμεσο ή έμμεσο σύνδεσμο προς την ανάπτυξη της διάδοσης των πυρηνικών όπλων, εντούτοις είναι ικανή, λόγω της ποσοτικής ή ποιοτικής της σημασίας, να προωθήσει αυτήν την ανάπτυξη, παρέχοντας στην ιρανική κυβέρνηση υλικούς, οικονομικούς ή υλικοτεχνικούς πόρους ή εγκαταστάσεις, που καθιστούν δυνατόν για αυτήν να συνεχίσει τις δραστηριότητες διαδόσεως των πυρηνικών όπλων». Ωστόσο, κατά την αναιρεσείουσα, στήριξη στερούμενη, έστω και εμμέσως, συνδέσμου προς τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, δεν μπορεί, ταυτοχρόνως, να ευνοεί τέτοια διάδοση. Η υφιστάμενη ανακολουθία μεταξύ των σκέψεων 119 και 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αποτελεί πλημμέλεια της αιτιολογίας της αποφάσεως αυτής.

76 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί τα επιχειρήματα της NIOC.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

77 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, πρέπει να αναγνωρίζεται στον νομοθέτη της Ένωσης ευρεία εξουσία εκτιμήσεως σε τομείς οι οποίοι προϋποθέτουν επιλογές πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσεως εκ μέρους του, εντός των οποίων καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι η νομιμότητα ενός μέτρου το οποίο έχει ληφθεί σε αυτούς τους τομείς θίγεται μόνον αν το μέτρο αυτό είναι προδήλως απρόσφορο σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο θεσμικό όργανο (αποφάσεις Sison κατά Συμβουλίου, C-266/05 P, EU:C:2007:75, σκέψη 33, και Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 120).

78 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, κανονισμός ο οποίος επιβάλλει περιοριστικά μέτρα πρέπει να ερμηνεύεται όχι μόνο υπό το πρίσμα της λαμβανόμενης στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας αποφάσεως που αναφέρεται στο άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αλλά επίσης εντός του ιστορικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η νομοθεσία που θεσπίζει η Ένωση και στην οποία έρχεται να προστεθεί ο κανονισμός αυτός (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 75, καθώς και διάταξη Georgias κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-545/14 P, EU:C:2015:791, σκέψη 33). Το ίδιο ισχύει και για απόφαση η οποία λαμβάνεται στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται.

79 Επομένως, ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 118 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το επίδικο κριτήριο εντάσσεται σε νομικό πλαίσιο σαφώς οριοθετημένο από τους σκοπούς που επιδιώκει η ρύθμιση που διέπει τα περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν και ότι η αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35, η οποία ενσωμάτωσε το κριτήριο αυτό στο άρθρο 20, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2010/413, διευκρινίζει ρητώς ότι η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων θα πρέπει να εφαρμοστεί και σε άλλα πρόσωπα και οντότητες «που παρέχουν στήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν ώστε αυτή να μπορεί να συνεχίζει πυρηνικές δραστηριότητες ικανές να συντελέσουν στη διάδοση και στην ανάπτυξη φορέων πυρηνικών όπλων, ιδίως δε σε πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν οικονομική, υλικοτεχνική ή υλική στήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν». Ομοίως, ορθώς διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012 ορίζει ότι η στήριξη αυτή μπορεί να είναι «υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική».

80 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, στις σκέψεις 119 και 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η τροποποίηση του επίδικου κριτηρίου συνίστατο στη διεύρυνση του κριτηρίου εγγραφής στον κατάλογο, ώστε να καταλαμβάνονται ίδιες δραστηριότητες του οικείου προσώπου ή της οικείας οντότητας οι οποίες, ακόμη και αν δεν έχουν, αυτές καθεαυτές, άμεσο ή έμμεσο σύνδεσμο προς τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, είναι εντούτοις ικανές να ευνοήσουν τη διάδοση αυτή, παρέχοντας στην Ιρανική Κυβέρνηση πόρους ή διευκολύνσεις υλικής, οικονομικής ή λογιστικής φύσεως, που της επιτρέπουν να συνεχίσει τις δραστηριότητες διαδόσεως.

81 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από την εξέλιξη της νομοθεσίας, εξεταζόμενης υπό το πρίσμα των εγγράφων του Συμβουλίου. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, στη δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 1929, το Συμβούλιο Ασφαλείας επισήμανε ότι «ο ενδεχόμενος σύνδεσμος μεταξύ των εσόδων του Ιράν από τον τομέα της ενέργειας και τη χρηματοδότηση των πυρηνικών δραστηριοτήτων του συνιστά κίνδυνο διαδόσεως», και ο σύνδεσμος αυτός αναφέρεται στη σκέψη 5 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό ακριβώς το στοιχείο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη δήλωσή του που επισυνάπτεται στα συμπεράσματά του της 17ης Ιουνίου 2010, κάλεσε το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων να λάβει, κατά την επόμενη σύνοδό του, μέτρα προς εφαρμογή των όσων προβλέπονται στο ψήφισμα 1929, και η έκκληση αυτή οδήγησε στη λήψη μέτρων ιδίως όσον αφορά τη βιομηχανία πετρελαίου, τόσο στην απόφαση 2010/413 όσο και στον κανονισμό 961/2010.

82 Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά αποδείχθηκαν ανεπαρκή για να θέσουν τέρμα στο πυρηνικό πρόγραμμα της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν ή για να το εμποδίσουν, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, στα συμπεράσματά του της 9ης Δεκεμβρίου 2011, να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, όπως τόνισε η αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως 2012/35. Στο σημείο 3 των συμπερασμάτων του σχετικά με το Ιράν της 23ης Ιανουαρίου 2012, το Συμβούλιο υπογράμμισε το γεγονός ότι τα περιοριστικά μέτρα τα οποία επιβλήθηκαν την ίδια μέρα επιδίωκαν να πλήξουν τη χρηματοδότηση του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος από την Ιρανική Κυβέρνηση και δεν στρέφονταν κατά του ιρανικού λαού.

83 Λαμβάνοντας υπόψη ακριβώς αυτόν τον σκοπό, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το επίδικο κριτήριο αφορά τις μορφές στηρίξεως της Ιρανικής Κυβερνήσεως οι οποίες, λόγω της ποσοτικής ή ποιοτικής σημασίας τους, συμβάλλουν στη συνέχιση των ιρανικών πυρηνικών δραστηριοτήτων. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως «επανασυνέγραψε» το ως άνω κριτήριο, αλλά το ερμήνευσε με γνώμονα τους επιδιωκόμενους από το Συμβούλιο σκοπούς, όπως αυτοί προκύπτουν από την εξέλιξη της διεθνούς νομοθεσίας και τη νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν.

84 Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η NIOC, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραμόρφωσε το επίδικο κριτήριο παραλείποντας τον όρο «ιδίως» στην παράθεση του κριτηρίου στις σκέψεις 118 και 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, όπως επισήμανε και το Συμβούλιο, το Γενικό Δικαστήριο χρησιμοποίησε, στην επίμαχη σκέψη 118, την έκφραση «ιδίως», η οποία εμφανίζεται στην αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35, και η οποία αποτελεί ισοδύναμο του όρου «ιδιαιτέρως». Ομοίως, στην τελευταία φράση της σκέψεως 118 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η επίμαχη στήριξη «δύναται» να είναι υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική, στοιχείο που επάγεται ότι και άλλες μορφές στηρίξεως είναι ικανές να καλύπτονται από το επίδικο κριτήριο.

85 Ομοίως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η NIOC στο τρίτο σκέλος του έκτου λόγους αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υποπίπτει σε αντιφατική αιτιολογία στην απόφασή του καθόσον εξηγεί, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το επίδικο κριτήριο αφορά «τις μορφές στηρίξεως οι οποίες, λόγω της ποσοτικής ή της ποιοτικής σημασίας τους, συμβάλλουν στη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ιράν που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων», μολονότι υπογράμμισε, στη σκέψη 140 της εν λόγω αποφάσεως, ότι το κριτήριο αυτό αφορά «κάθε στήριξη η οποία, καίτοι δεν έχει κανένα άμεσο ή έμμεσο σύνδεσμο προς την ανάπτυξη της διάδοσης των πυρηνικών όπλων, εντούτοις είναι ικανή, λόγω της ποσοτικής ή ποιοτικής της σημασίας, να προωθήσει αυτήν την ανάπτυξη, παρέχοντας στην ιρανική κυβέρνηση υλικούς, οικονομικούς ή υλικοτεχνικούς πόρους ή εγκαταστάσεις, που καθιστούν δυνατόν για αυτήν να συνεχίσει τις δραστηριότητες διαδόσεως των πυρηνικών όπλων».

86 Πράγματι, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο προέβη στην ερμηνεία του κριτηρίου που θέσπισαν η απόφαση 2012/35 και ο κανονισμός 267/2012. Αντιθέτως, στη σκέψη 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξήγησε τίνι τρόπω η θέσπιση του επίδικου κριτηρίου δημιούργησε σύνδεσμο μεταξύ της παροχής στηρίξεως στην Ιρανική Κυβέρνηση και της συνεχίσεως της διαδόσεως των πυρηνικών δραστηριοτήτων. Η προαναφερθείσα σκέψη 140 δεν παρουσιάζει έλλειψη σαφήνειας, στοιχείο που θα εμπόδιζε την αβίαστη κατανόησή της, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται.

87 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η NIOC δεν απέδειξε, στο πλαίσιο του έκτου λόγου αναιρέσεως, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία του επίδικου κριτηρίου, στο πλαίσιο της απαντήσεώς του επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που είχε προβληθεί ενώπιόν του, ο οποίος αντλείτο από τον παράνομο χαρακτήρα του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012. Επομένως, ο έκτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

88 Δεδομένου ότι απορρίφθηκε το σύνολο των λόγων αναιρέσεως, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

89 Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

90 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

91 Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ζήτησε να καταδικαστεί η NIOC στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, η αναιρεσείουσα πρέπει να καταδικασθεί, εκτός των δικαστικών εξόδων της, και στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο.

92 Σύμφωνα με το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τη National Iranian Oil Company, εκτός από τα δικά της δικαστικά έξοδα, και στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

(υπογραφές)